

SOPIMUS KIRJASTOPALVELUIDEN YHTEISJÄRJESTÄMISEN PERIAATTEISTA

1. OSAPUOLET

Helsingin kaupunki
Osoite:
Yhteyshenkilö:

Espoon kaupunki
Osoite:
Yhteyshenkilö:

Vantaan kaupunki
Osoite:
Yhteyshenkilö:

Kauniaisten kaupunki
Osoite:
Yhteyshenkilö:

Jäljempänä yhdessä "Osapuolet" ja erikseen "Osapuoli"

2. SOPIMUKSEN TAUSTA JA TARKOITUS

Tällä sopimuksella sovitaan periaatteista, jotka ohjaavat Osapuolten yhteistyöstä kirjastopalveluiden järjestämisessä ("Helmet-yhteistyö"). Yhteistyön tavoitteena on tehostaa palvelutuotantoa ja resurssien käyttöä, yhdenmukaistaa toimintakäytäntöjä, parantaa asiakaskokemusta sekä saavuttaa kustannussäästöjä yhteistyön kautta.

Helmet-yhteistyön tarkoituksena on tarjota Osapuolena olevien kaupunkien asukkaille yhtenäiset kirjastopalvelut. Yhtenäinen palveluntarjonta voi käsittää esimerkiksi yhteisen kirjastotietojärjestelmän ja asiakaskäyttöliittymän, yhteisessä käytössä olevat kirjastoaineistot, yhteneväisen viestinnän ja markkinoinnin sekä yhteisen toiminnan kehittämisen ja asiakaspalautteen käsittelyn. Osapuolilla voi yhteistyön puitteissa olla myös yhteistä aineetonta omaisuutta tai muuta Helmet-yhteistyön kannalta tarpeellista omaisuutta.

Tämä yhteistyösopimus on Helmet-yhteistyöhön liittyvistä järjestelmähankintasopimuksista ja muista erillisistä toimittajasopimuksista erillinen sopimus, jossa sovitaan kirjastoyhteistyön periaatteista ja käytännön järjestelyistä laajemmin. Sopimus perustuu yleisistä kirjastoista annetun lain (1492/2016) 5 § 1 mom. mukaiseen mahdollisuuteen järjestää kirjastotoiminta yhteistyössä kuntien kesken. Osapuolet sitoutuvat siten järjestämään vastuulleen kuuluvan kirjastotoiminnan yhteistyössä em. säännöksen mukaisesti.

3. AINEISTON YHTEISKÄYTTÖ JA TAKSOJEN YHDENMUKAISUUS

Helmet-yhteistyön keskeisenä elementtinä Osapuolet sitoutuvat tarjoamaan asukkaalleen yhdenvertaisen pääsyn Osapuolten kirjastokokoelmiin kaikissa yhteistyöhön kuuluvissa kirjastoissa kuntarajasta riippumatta. Kaikkien Osapuolten asukkaat voivat varata, palauttaa ja muutenkin käyttää yhteistyöhön kuuluvien kirjastojen aineistoja ja niiden palveluita samoin ehdoin kuin oman kuntansa kirjaston aineistoja ja palveluita.

Yhdenvertaisen pääsyn varmistamiseksi Osapuolet sopivat, että kenelläkään Osapuolella ei ole oikeutta periä lisämaksua siitä, että toisena Osapuolena olevan kaupungin asiakas varaa tai palauttaa Osapuolen kirjastossa olevaa kirjastoaineistoa tai muuten toimii toisen Osapuolen ylläpitämän kirjaston asiakkaana.

Lisäksi yhdenvertaisen pääsyn aineistoon sekä yhdenvertaisen asiakaskokemuksen varmistamiseksi Osapuolet sitoutuvat yhdenmukaistamaan käytösääntöjään ja sellaisia kirjastotoimintaan liittyviä maksuja, joilla on vaikutusta yhteiseen asiakaskokemukseen, kuten esimerkiksi myöhästymismaksuja. Käytäntöjen ja taksojen yhdenmukaisuutta tarkastellaan säännöllisesti Osapuolten välillä.

4. PÄÄTÖKSENTEKO

Helmet-yhteistyötä johtaa ja koordinoi Osapuolten muodostama johtoryhmä, jossa kullakin Osapuolella on yksi (1) edustaja. Kukin Osapuoli valitsee edustajansa johtoryhmään oman päätöksentekomenettelynsä mukaisesti. Lisäksi kunkin Osapuolen tulee nimetä varaedustaja tai useampi varaedustaja siltä varalta, että varsinainen edustaja on estynyt osallistumasta johtoryhmän toimintaan.

Johtoryhmän tehtävänä on:

- Vastata Helmet-yhteistyön strategisesta ohjauksesta ja kehittämisestä
- Valmistella Osapuolten yhteiset strategisia päätöksiä koskevat linjaukset
- Hyväksyä tämän sopimuksen alasopimukset ja niihin tehtävät muutokset. Selvyyden vuoksi todetaan, että kukin Osapuoli vastaa omasta muutosten hyväksyntään liittyvästä hallinnollisesta päätöksenteostaan, eikä tällä sopimuksella ole tarkoitus siirtää hallinnollista toimivaltaa johtoryhmälle.
- Seurata Helmet-yhteistyötä ja arvioida sen tuloksia sekä raportoida niistä Osapuolille.

Johtoryhmä valitsee keskuudestaan puheenjohtajan, ja päättää tämän toimikauden pituuden. Johtoryhmä voi harkintansa mukaan valita itselleen varapuheenjohtajan. Johtoryhmä päättää myös työjärjestyksestään sekä muusta toimintansa järjestämisestä.

Johtoryhmä on päätösvaltainen, kun kaikkien Osapuolten edustajat tai näiden varahenkilöt ovat paikalla. Johtoryhmän päätökset tehdään konsensuksella eli yksimielisesti. Konsensuksella tarkoitetaan, että kaikki Osapuolet hyväksyvät ehdotetun päätöksen tai ratkaisun.

Alasopimuksia koskevat päätöksentekomenettelyt määräytyvät kunkin alasopimuksen ehtojen mukaisesti.

5. KUSTANNUSTEN JAKAMINEN

Yhteisiksi kustannuksiksi katsotaan kaikki yhteistyön toteuttamisesta aiheutuvat kustannukset, joita ei ole erikseen sovittu jonkin yksittäisen Osapuolen vastattavaksi. Yhteiset kustannukset jyvitetään kullekin Osapuolelle väestömäärän perusteella. Kunkin Osapuolen osuus yhteisistä kustannuksista vastaa sen osuutta yhteistyökuntien yhteenlasketusta väestömäärästä.

Jyvitysprosentit tarkistetaan seuraavasti:

- a) Ensimmäinen tarkistus siten, että se on voimassa vuonna 2028
- b) Seuraavat tarkistukset kymmenen vuoden välin siten, että seuraava tarkistus on voimassa 2038, seuraava 2048, jne.

Tarkastuslaskelma on tehtävä ja toimitettava Osapuolille viimeistään 12 kuukautta ennen muutosvuoden alkamista. Näin ollen ensimmäisen muutoksen eli vuodelle 2028 tehtävän tarkastuksen lopputulos on oltava tiedossa vuoden 2026 lopussa.

Laadukkaan aineistovalikoiman ylläpitämiseksi Osapuolet sitoutuvat Helmet-yhteistyön puitteissa investoimaan aineistohankintoihin vuosittain tietyn summan. Osapuolet sopivat, että kukin Osapuoli investoi aineistohankintoihin 5 euroa lisättyinä kulloinkin voimassa olevalla arvonlisäverolla kunkin Osapuolen kaupungin alueella asuvaa asukasta kohden vuodessa. Edellä mainittua vähimmäisinvestointimäärää tarkastellaan vuosittain siten, että määrä sidotaan kuntien peruspalveluiden hintaindeksiin. Ensimmäinen tarkastus tehdään siten, että se on voimassa vuonna 2027.

6. ALASOPIMUKSET

Tämän pääsopimuksen lisäksi Osapuolet voivat solmia erityiskysymyksiä koskevia alasopimuksia, joissa määritellään tarkemmin yksittäisten Helmet-yhteistyön osa-alueiden yhteistyö. Alasopimukset täydentävät tätä sopimusta siten, että jos tämä sopimus ja alasopimus ovat ristiriidassa, sovelletaan tätä sopimusta.

Tähän sopimuskokonaisuuteen kuuluvat myös seuraavat alasopimukset, jotka allekirjoitetaan ilman aiheetonta viivytystä:

- Tietosuojaa ja asiakasrekisteriä koskeva alasopimus
- Järjestelmäyhteistyötä koskeva alasopimus

Osapuolet voivat liittää tähän sopimukseen myös muita alasopimuksia kuin edellä mainitut. Alasopimusten liittämistä tähän sopimukseen päättää kohdan 4 mukaisesti johtoryhmä.

7. SOPIMUKSEN VOIMASSAOLO JA IRTISANOMINEN

7.1. Yleiset säännökset

Tämä sopimus tulee voimaan, kun kaikkien osapuolten päätösvaltaiset toimielimet ovat sen hyväksyneet kunkin Osapuolen hallintosäännön edellyttämällä tavalla ja kun kunkin osapuolen toimivaltainen edustaja on sen allekirjoittanut.

Osapuolella on oikeus irtisanoa tämä sopimus päättymään 24 kuukauden irtisanomisajalla. Irtisanomisaika lasketaan alkavaksi kirjallisen tai sähköisen irtisanomisilmoituksen lähettämistä seuraavan kalenterikuukauden alusta. Irtisanominen on tehtävä kirjallisesti kaikille muille Osapuolille sekä toimitettava tiedoksi johtoryhmälle. Irtisanomisajan kuluessa Osapuoli on velvollinen noudattamaan kaikkia sopimuksen mukaisia velvoitteitaan.

7.2. Yhteinen omaisuus

Mikäli Osapuoli tai useampi Osapuoli irtisanovat tämän sopimuksen, yhteinen tavaramerkki, verkkotunnus ja vastaavat immateriaalioikeudet sekä muu Helmet-yhteistyössä käytettävä yhteinen omaisuus jäävät Helmet-yhteistyötä jatkavien kuntien käyttöön. Irtisanova Osapuoli on tällaisessa tilanteessa velvollinen luovuttamaan hallussaan olevan Helmet-yhteistyöhön liittyvän yhteisen omaisuuden tämän sopimuksen osapuolena jatkaville kunnille korvauksetta. Jos sopimuksen irtisanovia Osapuolia on enemmän kuin puolet kaikista Osapuolista, tätä ehtoa ei sovelleta, ja kukin Osapuoli saa irtisanomisen yhteydessä pitää nimissään olevan omaisuuden.

Mahdollisesta asiakasrekisterin jakamisesta irtisanomistilanteissa sovitaan asiakasrekisteriä koskevassa alasopimuksessa.

8. SOPIMUKSEN MUUTTAMINEN

Tämän sopimuksen muuttaminen edellyttää kaikkien Osapuolten kirjallista suostumusta. Muutokset tulevat voimaan, kun kaikkien Osapuolten kirjalliset suostumukset ovat saapuneet johtoryhmälle.

9. AIKAISEMMAT SOPIMUKSET

Tämä sopimus alasopimuksineen korvaa kaikki aikaisemmat Osapuolten väliset Helmet-yhteistyötä koskevat sopimukset.

10. ERIMIELISYYKSIEN RATKAISEMINEN

Tästä sopimuksesta aiheutuvat erimielisyydet pyritään ensisijaisesti ratkaisemaan Osapuolten välisin neuvotteluin.

Mikäli erimielisyyttä ei saada ratkaistua neuvotteluteitse, ratkaistaan se lähtökohtaisesti hallintoriitanatoimivaltaisessa hallintotuomioistuimessa.

11. ALLEKIRJOITUKSET

Tätä sopimusta on laadittu neljä (4) kappaletta, yksi kullekin Osapuolelle

Helsingin kaupunki

Espoon kaupunki

Vantaan kaupunki

Kauniaisten kaupunki